

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Dušana Schinzela a soudců Mgr. Petra Mišianika a JUDr. Jiřího Horáka ve věci péče soudu o

nezletilého: **T.Š.**, narozený dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený opatrovníkem městem Šlapanice

dítě matky: **N.J.**, narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem JUDr. Milanem Švejdou, Ph.D.
sídlem Marie Steyskalové 686/38, 616 00 Brno

a otce: **M.Š.**, narozený dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátem JUDr. Bc. Stanislavem Brunckem, Ph.D.
sídlem Vídeňská 849/15, 639 00 Brno

o péči o nezletilé dítě, o výživné nezletilého dítěte, o úpravu styku s nezletilým dítětem,

o odvolání matky a otce proti usnesení Okresního soudu Brno-venkov (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 11. 11. 2020, č. j. Nc 267/2020-120,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se mění** takto:

Soud nařizuje toto předběžné opatření:

Matka je povinna umožnit otci styk s nezletilým následovně:

- v pondělí od 15:00 hod. do 18:00 hod.
- ve čtvrtek od 15:00 hod. do 18:00 hod.
- v sobotu v sudém kalendářním týdnu od 9:00 hod. do 18:00 hod.
- v neděli v lichém kalendářním týdnu od 9:00 hod. do 18:00 hod.

Otec si nezletilého ke stykům převezme a po ukončení styků předá v místě bydliště matky.

Matka je povinna nezletilého ke stykům s otcem řádně připravit, otci ke stykům předat a po jejich skončení od otce převzít.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným usnesením soud prvního stupně nařídil předběžné opatření, kterým upravil styk otce s nezletilým tak, že otec je oprávněn stýkat se s nezletilým v pondělí od 15:00 hod. do 18:00 hod., ve čtvrtek od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v sobotu sudého kalendářního týdne v době od 9:00 hod. do 12:00 hod. Nařízení předběžného opatření odůvodnil § 102 odst. 1, § 75c odst. 1 a § 76 písm. e) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). Soud prvního stupně rozhodoval o návrhu otce na nařízení předběžného opatření ze dne 10. 11. 2020 a dospěl k závěru, že je třeba zatímne upravit poměry účastníků a upravit styk otce s nezletilým.
2. Proti tomuto usnesení podala odvolání matka. Uvedla, že nemá námitky vůči soudem prvního stupně upravenému rozsahu styku otce s nezletilým. Nesouhlasí ovšem s tím, aby byl nezletilý s otcem po dobu několika hodin bez její přítomnosti, resp. její blízkosti, což by mohlo mít za následek porušení práva nezletilého na výživu, tedy jeho právo na řádné kojení. Je připravena vytvořit otci podmínky pro styk s nezletilým v místě jejího bydliště. Navrhla, aby byl styk otce s nezletilým předběžným opatřením upraven tak, že otec bude oprávněn stýkat se s nezletilým v pondělí od 15:00 hod. do 18:00 hod., ve čtvrtek od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v sobotu sudého kalendářního týdne v době od 9:00 hod. do 12:00 hod., a to v místě bydliště matky.
3. Proti tomuto usnesení podal odvolání také otec. Uvedl, že soud prvního stupně upravil jeho styk s nezletilým předběžným opatřením v rozsahu, který neodpovídá zájmu nezletilého, neboť nezletilý má právo na pravidelný a co nejširší kontakt s nepečujícím rodičem. S ohledem na věk nezletilého je přesvědčen, že je s ním schopen trávit delší časový úsek, než tři hodiny. Je schopen mu zajistit plnohodnotnou péči včetně podání příkrmů. Nezletilý si u něj hraje, nají se, usne u něj a případně s ním cvičí. Navrhl, aby byl jeho styk s nezletilým předběžným opatřením upraven tak, že bude oprávněn stýkat se s nezletilým v pondělí od 15:00 hod. do 19:00 hod., ve čtvrtek od 16:00 hod. do 19:00 hod. a v sudý kalendářní týden od soboty 10:00 hod. do neděle 18:00 hod.
4. Opatrovník se k odvolání matky a otce nevyjádřil.
5. Krajský soud v Brně (dále jen „odvolací soud“ - § 10 odst. 1 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání byla podána osobami k tomu oprávněnými (§ 201 o. s. ř.), že směřují proti rozhodnutí, proti němuž jsou přípustná (§ 201, § 202 a contrario o. s. ř.), a že byla podána včas (§ 204 o. s. ř.), v souladu s § 28 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“), a § 212a odst. 6 o. s. ř. přezkoumal usnesení soudu prvního stupně a skutkové podklady, které měl soud k dispozici, a bez nařízení jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.] dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro změnu usnesení soudu prvního stupně.
6. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil:
 - a) dne 20. 9. 2019 matka a otec uzavřeli manželství,
 - b) dne 19. 1. 2020 se narodil nezletilý,
 - c) od února roku 2020 matka a otec spolu nežijí a nevedou rodinnou domácnost,
 - d) vzdálenost ze současného bydliště otce do současného bydliště matky činí cca 14 km a doba jízdy osobním automobilem činí minimálně cca 20 minut,
 - e) na rozsahu styku otce s nezletilým se rodiče nejsou schopni dohodnout, neboť každý z nich má rozdílnou představu o jeho rozsahu a způsobu realizace.
7. § 102 o. s. ř.

(1) Je-li třeba po zahájení řízení zatímne upravit poměry účastníků nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídít předběžné opatření.

§ 75c o. s. ř.

(1) Nepostupoval-li podle § 75a nebo podle § 75b odst. 2, předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímne upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.

8. V projednávané věci se jedná o případ předběžného opatření, které směřuje k zatímní úpravě poměrů účastníků. Soud může nařídít předběžné opatření pouze v tom případě, bude-li prokázáno, že je třeba, aby byly zatímne upraveny poměry účastníků, a budou-li alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením. Obecně je třeba předeslat, že předběžným opatřením se upravují poměry jen zatímním způsobem a v nezbytně nutném rozsahu. Nařízení předběžného opatření o úpravě styku rodiče s nezletilým dítětem má vést zejména k nastolení pokojného stavu pro dobu probíhajícího řízení ve věci samé za situace, kdy se rodiče na rozsahu styku s dítětem nedokáží dohodnout.
9. Ve shodě se soudem prvního stupně i odvolací soud dospěl k závěru, že je třeba zatímne upravit poměry účastníků, neboť rodiče se nejsou schopni dohodnout na rozsahu a způsobu styku otce s nezletilým. Matka prosazuje minimální rozsah styku otce s nezletilým v místě jejího bydliště a naproti tomu otec má zájem o co nejširší rozsah styku mimo bydliště matky.
10. Z obsahu spisu nevyplyvá, že by otec nebyl schopen zajistit potřeby nezletilého.
11. Při rozhodování o úpravě styku je třeba vycházet z toho, že právem obou rodičů je v zásadě stejnou měrou o dítě pečovat a podílet se na jeho výchově, s čímž koresponduje i právo samotného dítěte na péči obou rodičů.
12. V současné době se nezletilý nachází ve faktické péči matky, a proto by mu mělo být umožněno stýkat se s otcem v takové míře, aby byl postulát rovné rodičovské péče nejvíce naplněn. Takové, co nejrovnoměrnější uspořádání z hlediska péče o dítě a jeho výchovy je zpravidla v nejlepším zájmu dítěte. V zájmu nezletilého je, aby byl v péči obou rodičů, kde každý z nich poskytuje dítěti láskyplnou péči a každý svým dílem přispívá k osobnostnímu vývoji dítěte. V zájmu nezletilého je, aby za situace, kdy jeho rodiče nejsou schopni společného soužití, byl v péči svých rodičů tak, aby každý z rodičů mohl na nezletilého výchovně působit a mohli společně trávit maximální množství času. Je třeba zdůraznit, že pro zdravý duševní rozvoj nezletilého je nezbytné zachování výchovného působení matky i otce, přičemž je nepochybné, že každý z nich je jiného založení i povahy.
13. Nezletilý pro svůj zdravý a normální vývoj potřebuje zajištění stabilního a klidného prostředí, což může být zajištěno zatímní úpravou prostřednictvím tohoto předběžného opatření.
14. Odvolací soud se zcela shoduje se soudem prvního stupně stanoveným rozsahem styku otce s nezletilým ve všední dny. Správně byl stanoven jeho počátek na 15:00 hod., kdy lze předpokládat, že nezletilý bude po odpoledním klidu ke styku s otcem připraven. Odpovídajícím způsobem byl též určen konec styku na 18:00 hod., když pozdější ukončení styku by již narušilo přípravu nezletilého ke spánku.
15. Na rozdíl od soudu prvního stupně ovšem odvolací soud dospěl k závěru, že soudem prvního stupně stanovený rozsah styku otce s nezletilým v době víkendu není dostatečný a je třeba styk stanovit šířeji, v době od 9:00 hod. do 18:00 hod., se střídáním v sudém a lichém kalendářním týdnu a se střídáním sobot a nedělí. Takto nastavenému rozsahu víkendového styku nebrání, že nezletilý je dosud kojen. V případě potřeby může matka pro nezletilého připravit určitou zásobu mateřského mléka, které mu otec v době styku podá. Výživu nezletilého lze také zajistit příkrmy. Takto stanovený rozsah styku zajistí nezletilému, aby postupně začal s otcem navazovat intenzivnější vztah, který je pro nezletilého jistě žádoucí.

16. Odvolací soud je přesvědčen, že prozatím není vhodné upravit styk otce s nezletilým přes noc. Do současné doby otec s nezletilým trávil pouze velmi krátké časové úseky, a to povětšinou pouze za přítomnosti matky. Je proto třeba nezletilého na změnu místa pobytu a osob, které o něj pečují, připravovat postupně. K tomu může vhodně napomoci i toto předběžné opatření, které je úpravou pouze zatímní.
17. Odvolacím soudem určený rozsah styku neporušuje právo nezletilého na zajištění výživy, neboť nepředstavuje překážku pro pokračování v kojení nezletilého matkou. Z tohoto důvodu není třeba omezovat pobyt nezletilého jen na místo bydliště matky.
18. S ohledem na výše uvedené proto odvolací soud, za přiměřeného užití § 220 odst. 1 o. s. ř., usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že nařídil předběžné opatření o úpravě styku otce s nezletilým v širším rozsahu, než soud prvního stupně.
19. Změnou usnesení soudu prvního stupně tak bylo částečně vyhověno návrhu otce na nařízení předběžného opatření ze dne 10. 11. 2020. Matka od počátku řízení o návrhu na předběžné opatření mohla před soudem prvního stupně i v rámci odvolacího řízení uplatnit svá tvrzení i námitky ve vztahu k tomuto návrhu. Změna rozhodnutí soudu prvního stupně (co do rozsahu styku s nezletilým) přímo odvolacím soudem tak pro matku (ani otce) nemůže být překvapivá, a nedošlo proto k porušení zásady rovnosti účastníků řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci.

Výkon rozhodnutí o péči o nezletilé dítě nebo o úpravě styku s nezletilým dítětem nařídí soud uložením pokuty proti tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o péči o nezletilé dítě, popřípadě o úpravě styku s ním. Výkon rozhodnutí uložením pokuty lze nařídít opětovně, jen je-li to účelné; výše jednotlivé pokuty nesmí přesahovat 50 000 Kč. Pokuty připadají státu a soud eviduje částku vyměřených pokut (§ 502 z. ř. s.).

Je-li to účelné, může soud

a) tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o péči o nezletilé dítě, popřípadě o úpravě styku s ním, nařídít první setkání s mediátorem v rozsahu 3 hodin,

b) nejsou-li dány podmínky pro změnu rozhodnutí, stanovit plán navykacího režimu (dále jen „plán“), je-li to v zájmu dítěte; plán se stanoví tak, aby byl umožněn postupný kontakt dítěte s osobou oprávněnou ke styku s ním; soud zpravidla před stanovením plánu opatří odborné vyjádření o vhodnosti, obsahu, rozsahu a době trvání; výkonem kontroly plnění plánu soud pověří vhodnou osobu nebo zařízení, neprovádí-li soud výkon kontroly přímo,

c) rozhodnout o uložení povinnosti osobám, mezi kterými má být styk realizován, styk vykonávat pod dohledem orgánu sociálně-právní ochrany dětí,

d) nařídít povinnému setkání s odborníkem v oboru pedopsychologie.

Shledá-li soud porušování plánu některým z účastníků, které má vliv na účel navykacího režimu, nebo dospěje-li k závěru, že navykací režim neplní svůj účel, plán zruší a přistoupí k výkonu rozhodnutí podle § 504 (§ 503 z. ř. s.).

Zůstane-li postup soudu podle § 502 a 503 z. ř. s. bezvýsledný nebo je-li po zahájení řízení z okolností případu zřejmé, že by tento postup zjevně nevedl ke splnění povinnosti, nařídí soud výkon rozhodnutí odnětím dítěte proti tomu, u koho podle rozhodnutí nebo dohody nemá být, a jeho předání tomu, komu bylo podle rozhodnutí nebo dohody svěřeno nebo má být navraceno,

anebo tomu, komu rozhodnutí nebo dohoda přiznávají právo na styk s dítětem po omezenou dobu. Výkon rozhodnutí odnětím dítěte a jeho předání tomu, komu rozhodnutí nebo dohoda přiznávají právo na styk s dítětem po omezenou dobu, lze podle věty první nařídit jen ve výjimečných případech. Rozhodnutí, kterým byl výkon rozhodnutí o odnětí dítěte nařízen, se doručuje povinnému až při provedení výkonu (§ 504 z. ř. s.).

Brno 6. ledna 2021

JUDr. Dušan Schinzel v. r.
předseda senátu